

Malíř, který má krásnou duši

V úterý 13. 9. 2016 se v městské knihovně v Rožnově pod Radhoštěm konala vernisáž Zdeňka Šimůnka v rámci celorepublikové kampaně Týdny pro duševní zdraví 2016. Tuto akci už podesáté zorganizovala obecně prospěšná společnost Iskérka ve spolupráci s Městskou knihovnou Rožnov pod Radhoštěm.

Chci Vám představit nadaného člověka, pana Zdeňka Šimůnka, který rád tvoří - maluje špachtlí, suchým pastelem, foukacími fixy, ale zabývá se také skladbou. Lépe řečeno hraje na klavír a skládá sbory atd. Také píše básně. Tento člověk si prošel těžkou nemocí, nevzdal to a s nemocí bojoval a bojuje svojí tvorbou. I nemoc má své kladné stránky a tak je uvidíte i u tohoto umělce. Na konci vernisáže jsem ho oslovila a požádala ho o rozhovor. Nebál se o sobě říci několik vět, aby povzbudil také ostatní, kteří s touto nemocí bojují. Přečtěte si rozhovor, kde se dozvíte, co tento mladý muž všechno zvládá.

Co byste o sobě řekl našim čtenářům?

Jmenuji se Zdeněk Šimůnek. Mé umělecké jméno je Simon Cline.

Zapisuji poezii, v klávesách převážně klavíru hledám a zaznamenávám hudbu ve slohu K. Jarretta, stačí přihlížet.

Maluji špachtlí, suchým pastelem, barevnými fixy a prúpiskami i fixy foukacími, maluji prstem po obrazovce dotykového telefonu/tabletu.

Také fotím, převážně mobilními telefony, v nichž pomocí různých aplikací fotografie zpracovávám. Někdy dojde i na notebook a jeho programy.

Fotím ponejvíce svá aranžmá, prapodivná zátiší, dalo by se říci. Někdy je nechávám „suché“, jindy projdou také „filtry“.

Vytvářím obaly ke svým cd s hudbou, mluvenou či psanou poezií.

Kdy jste začal s malováním a jeho tvorbou?

Co se malování natvrdo (míním tím bez použití elektroniky) týče, začal jsem zhruba před deseti lety, abych se tzv. „uzemnil“. Krátká epizoda.

Po deseti letech jsem doma našel špachtli, no napadlo mě využít ji jako umělecký nástroj. Maluji tak i onak zhruba rok a půl.

Malování stejně jako poezie, klávesy, foto a mísení těchto forem zaprvé „čistí“, dává prostor a prátvar – to je svoboda, za druhé přináší řád – např. barvy k sobě musí patřit. Malování je vzájemným řazením správných barev. A za třetí přinášejí sebepoznání, odtahují kolikrát velmi bolestné nitro, s kterým se dá potom pracovat.

Co Vám v době nemoci nejvíce pomáhalo a kdo?

Spánek, léky, později nově uchopené vztahy s lidmi a s Bohem.

Přátelé, kteří mně brali takového, jaký jsem. Neopustili mě. Také rodiče se o mě hezky starali... Věděli, že mám problém. Jezdili za mnou do nemocnice.

Můžete nám přiblížit, jak se projevovala Vaše nemoc?

Nemoc u mě začala tím, že jsem obviňoval všechny kolem. Myslel jsem, že všichni kolem mne jsou špatní. O sobě jsem si myslel, že jsem normální. Člověk si musí přiznat, že je nemocný a že tu nemoc má. Lidé mně ukazovali a naznačovali jinou cestu, ale já jsem je nechtěl poslouchat. Ignoroval jsem je. V době nemoci si to ten člověk nikdy nepřizná. Nemoc poznalo až okolí. Já jsem měl silné ego, silné sebevědomí. Všechno mně vycházelo. Nemusel jsem nic jíst, byl jsem vyhublý, málo jsem spal, všechno bylo až do jisté doby v pohodě. Nemohl jsem pochopit souvislost mezi práškem a nemocí. To mně trvalo několik let. Zjistil jsem, že ty prášky nás léčí, zároveň nás tlumí, ale to jsou vedlejší účinky. Svého času jsem se domníval, že existuje zázračná pilulka, která mě vyléčí z nemoci a vše bude zase v pohodě. V roce 1998 jsem odmaturoval na gymnáziu a potom začal studovat na konzervatoři skladbu a zároveň na Vysoké škole obory sbormistrovství a hudební výchovu pro III. stupeň. Po roce studia jsem se psychicky zhroutil. Přechodil jsem také mononukleózu. I tam jsou zárodky nemoci. Nastal několikaletý maratón „špitál – domov“.

A jaké byly projevy mé nemoci? Poruchy myšlení. Nepokora. Neláska. Neúcta.

Nerespektování ostatních. Přejímání role Boha, nezvládnuté ego. Nezvladatelné chování.

Získání vhledu do esoteriky, propojení podvědomí s vědomím. To už nebyla jen výstřednost umělce.

Jste věřící a jak jste se k víře dostal?

Můj dědeček z otcovy strany byl evangelický farář na Rusavě. Tat'ka byl věřící a bral mě do evangelického kostela. Tam jsem byl v patnácti letech konfirmován. Chodil jsem do kostela, ale chtěl jsem zažít něco více. A jsme zase u esoteriky. Ale to je díky Bohu pryč. Nedávno jsme s kamarádkou navštívili i katolické mše, také bohoslužby v kostele evangelickém. Se svým sborem doprovázíme bohoslužby o Vánocích, vystupujeme ale i jindy. Spolupracujeme s místním evangelickým farářem panem Hurtou. Naposledy jsme měli koncert v srpnu - a to ekumenický.

Co Vám nemoc dala?

Mně osobně dala pokoru a uvědomění si, že nejsem pánem ničeho. Pochopení provázanosti. Zním jednu okřídlenou větu: Neptej se, komu zvoní hrana, zvoní tobě. Je to pravda. To, co se děje, není jen tak, ale všechno je provázané. Čím jsem starší, tím víc pociťuji, že když někdo z blízkých zemře, zemře kus mého já. Je to přirozené, ale dalo mně to tu pokoru. Nemoc mě navíc vycvičila ve slovu i v poezii. Měl jsem na to vnitřní klid a mohlo to jít krásně ven a šlo to. Přebásňuji také písňové texty, naposledy to bylo Cohenovo Hallelujah.

Co byste řekl k destigmatizaci duševně nemocných?

V současném společenském klimatu nemůže být úspěšná. V této společnosti mnohé prochází žaludkem, méně už srdcem. Ale díky za každého „učitele“.

Navštěvoval jste nějakou sociální službu a v čem Vám pomohla?

Navštěvoval jsem rožnovskou Iskerku, zprvu kvůli cvičení na balónech. Později jsem tam našel uplatnění coby výtvarný kreativce.

Jak nakládáte s obrazy?

Vesměs si je rozebírají přátelé, rodina a známí. Jeden visí u sestřičky mé psychiatricky, další v kanceláři mého strýce atd. Něco málo se prodá a využije k prezentaci Iskerky.

Už jste někde svoji tvorbu vystavoval a při jaké příležitosti?

Rok dopředu naplánovaná přišla první výstava v rožnovské Městské knihovně v rámci Týdnů pro duševní zdraví pořádaných každoročně Iskerkou. Namalováno jsem měl několik měsíců před nabídkou.

Co říkáte na medializaci duševně nemocných?

Medializovat ano, ale teď co konkrétně. Zatím se ve větší míře medializují díry v zákonech (např. když se pacient nedostaví na kontrolu a není k zastížení, policie či jiný orgán nemá kompetence k tomu jej zkontrolovat), špatná práce psychiatrů, s čímž nikdo nic nedělá.

Podívejte, jsou psychiatři, kteří píšou knihy, malují obrazy, vyjadřují se ke kdečemu a psychiatři, kteří léčí. Je to dáno i tím, zda je psychiatr věřící člověk.

Chybí medializace poměrů v léčebnách. Např. otravné přístupy k pacientům, léčebné prostředí nevyhovující základním hygienickým normám, šikana zaměstnanců atd.

A naopak chybí medializace léčeben se vstřícnými lékaři a personálem.

Jakou máte vizi a plány do budoucna?

Úspěšně pracovat se sebou a se svou nemocí.

Dana Mičolová

